

„Építő” játék

Az 1986. évi Őszi Budapesti Nemzetközi Vásáron, érdeklődő gyerekek gyűrűjében magam is gyönyörködve néztem az egyik kiállítási vitrinben látható, kartonból készült épületmakettek, melyeknek nemcsak hangulata, hanem hitelesnek látszó megjelenése is megragadott. Különböző műemléképületek kicsinyített másai sorakoztak egymás mellett, olyanok, amelyek esztétikai értékek és nevezetes történelmi emlékek hordozói, mint a mostanában 100 éves Operaház, a Parlament, vagy a későbbi királyi nyaraló: a hajdani gödöllői Graszalkovics-kastély, ahová a hagyomány szerint sóval behintett úton szánkázta ki a hazánkba látogató Mária Terézia királynőt gavallér vendéglátója. Továbbá tájaink népi építészetének nevezetes darabjai, melyeket eredeti nagyságban szemlélhetünk a szentendrei Országos Szabadtéri Néprajzi Múzeumban.

A kirakat mögötti kis tárgyalóhelyiségben hamarosan megtudtam *Szabó Sipos Vilmostól*, a kezdeményezés mögött álló, háromtagú gazdasági munkaközösség szerkesztő-tipografus menedzserétől, hogy minden bizonnyal olyan játékkal találkoztam, amely nemcsak ideig-óráig gyönyörködteti tulajdonosait, hanem az alkotó ezermesterkedés sikerélményével is megajándékozta kis „építőmunkásait”. A makettek „épület-csempeit” ugyanis a védőborítékba fűzött, előnyomott kartonlapokból maguknak a „háztulajdonos” gyerekeknek kell kivágniuk, s habarcs helyett ragasztóval összeráncolni, megfelelő alapra helyezniük, a megadott útmutatás szerint.

De van más is, ami ezt a játékot valóban „építővé”, a honismereti mozgalom céljainak szolgálatára is alkalmassá teszi? A már említettken kívül elsősorban többféle igényt kielégítő témaválasztása, amely felkelti a velük buzgólkodók tevékeny érdeklődését hazánk nevezetes műemlékei iránt. Ebből a szempontból szerencsésnek mondható, hogy a kezdeményezés első mecenása az Országos Szabadtéri Néprajzi Múzeum volt. Megbízásából készült el ugyanis a szamosközi botpaládi parasztporta épületgyűjtése, valamint az ugyancsak a múzeumba telepített mándoki templom és az erdélyies megjelenésű nemesborzovai harangtorony makett-fűzete. Ennek köszönhető, hogy a kis építmények szakmailag megalapozott, gondos másolatok, s így alkalmasak arra is, hogy a velük játszókat helyes építészeti szemléletre, a művészi és a táji jellegzetességek megfigyelésére neveljék.

Az eddig forgalomba került makett-fűzetek között vannak egyszerűbbek és vannak bonyolultabbnak látszó, felkészültebb „pallérmunkát” igénylő „épülettervek”. Felmerül a kérdés, nem kívánnak-e ez utóbbiak átlagon felüli kézügyességet vagy türelmet a gyerekektől? A bennem is felébredt aggodalmat jórészt eloszlatta az az édesanya, akivel egy papírkereskedésben találkoztam, ahol a makett-fűzeteket árúsították. Érdeklődésemre elmondta, hogy 9 éves kislánya már elkészítette az Országház és a Graszalkovics-kastély makettjét, noha ezeket egy újsághirdetés csak „professzionista” játékosoknak ajánlotta.

A már kapható, illetve a kiadásra előkészített épületmakettek sokoldalú nevelőértékű tevékenységre adnak lehetőséget, amelyekkel a múzeumok gyermekfoglalkoztatási alkalmait, a Tájak—Korok—Múzeumok országszerte akciójába bekapcsolódott közösségek, a tanulmányi kirándulásra felkészülni kívánó diákcsoportok, a kézműves tevékenységet gyakorló, hagyományörző úttörőcsoportok és különféle szaktáborok, s nem utolsósorban a honismereti szakkörök és várbárátkörök egyaránt élhetnek. Alighanem a ma is élő „kalákás” házépítés példáját követő játékos közösségi gyakorlás fogja igazolni, hogy ez az átvitt értelemben is „építő” játék nem állít túlzó követelményeket a velük szorgoskodók elé, s hogy kipróbálása, elterjedése további jó ötleteket adhat az ifjúsági munkában való felhasználásra. De nemcsak a mozgalomban, hanem az iskolában is. Itt elsősorban a szakiskolákra, szakmunkásképző intézetekre, valamint a napközis foglalkoztatás lehetőségeire és természetesen az ifjú történelembarátok tevékenységére gondolhatunk.

Sokat ígérnek megmaradt várainknak eddig még csak „prototípusként” elkészített makettjei is, amelyen pl. a nagyvársonyi vagy a simontornyai. Azzal, hogy ezt a kedvelt hagyományos játékpítványt a hajdani nagyszabású várépítések aktív megismerésére is alkalmassá tesszik, forgalomba kerülésük után a várbarátok és műemlékvédők széles körének érdeklődésére számíthatnak, s jó eszközei lehetnek az érzelmekre is ható történelmi ismeretterjesztésnek.

A kezdeményezők nagy költőink, íróink szülőházai kicsinyített másának „felépítésére” is gondolnak (Petőfié már készen is van). Ezek is hasznos segédeszközei lehetnek irodalomoktatásunknak és olvasómozgalomunknak, s népszerűsíthetik újonnan alakult irodalmi társaságaink közművelődési tevékenységét, valamint a helyi irodalmi hagyományok összegyűjtését szolgáló honismereti akciót.

Az elmondottak-alapján bízunk abban, hogy ez a sokat ígérő kezdeményezés mihamarabb újabb mecenásokra, kiadókra és terjesztőkre talál, és hamarosan újabb kedvező tapasztalatokról szóló híradást kapunk azoktól, akik vállalkozna rá, hogy mozgalmunk ifjúsági ágazatában vagy más kínálkozó területen megszervezzék ezt a nevelő értékű építő-kalákát.

M. P.

FIGYELEM!

Népművelők, néprajzbarátok, könyvtárosok, várbarátok, városzeépítők, lokálpatrióták is köthetnek velünk bizományosi szerződés

Legyen megismertetője műemlékmakettjeink újran szűkebb és tágabb hazánk művészeti emlékeinek. Füzetformában kapható papírmakettjeink által az érdeklődők bővíthetik történelmi, művészet- és stílustörténeti ismereteiket. A makett-kivágók összeállítás nem csak jó játék, a kézügyesség és a térlátás fejlesztésében is nagy segítség, nem beszélve a szabadidő hasznos eltöltéséről, az alkotás örömeiről.

A honismereti közösségek ötletekkel, szerződéselőkészítő munkával is segíthetik a mozgalmat. Szándékunkban áll ugyanis az országos érdeklődésre számot tartó, vagy megismertetésre érdemes épületeket, szülőházakat, tájházakat a költségek egyharmadának befizetése, vagy minimum 10 000 példány megrendelése esetén megjelentetni, lehetőség szerint soron kívül. Az alacsony előállítási és eladási ár érdekében legkevesebb 30 000 példányban. A közreműködőknek kész makettekkel fizetünk, 25%-al csökkentett áron, ami komoly anyagi hasznot is jelent a beruházónak.

Az értékesítés módozatairól és az új termékekkel kapcsolatos feltételekről szívesen ad felvilágosítást minden érdeklődőnek a Magyar Média Kereskedelmi Iroda

1076 Budapest, Garay utca 5.
Telefon: 215-440, 420-572

Kiadványaink beszerezhetőek viszonteladókna, bizományosokna is bemutatótermünkben, ahol tervezett újdonságaink is megtekinthetők: Budapest VII., Dembinszky utca 46. illetve Terjesztési Osztályunkon: 1071 Budapest, Dembinszky utca 39. Telefon: 224-019, 422-718 vagy 214-844

MAGYAR MÉDIA

